

Een late IJzertijdkuil te Melle “t ‘Lammeken” (O.-VI., B.).

Guy De Mulder¹, Wim De Clercq² & Nancy Lemay³

In 1999 werd door de intercommunale Veneco een groep percelen voor bebouwing ontsloten in de gemeente Melle. De verkaveling lag binnen een zone omgeven door de Geraardsbergse Steenweg, de spoorlijn Gent-Brussel en de Driebunderputlaan. De archeologische controle diende zich noodgedwongen te beperken tot het opvolgen van de aanleg van de wegwaffer. Daarbij werden op twee plaatsen archeologische registraties gedaan. De eerste vaststelling bestond uit een groepje van drie Gallo-Romeinse brandrestengraven te dateren in de tweede helft van de 1ste en het begin van de 2de eeuw. Op een andere plaats kwam een zone met verbrand zand aan het licht met o.a. fragmentjes verbrand menselijk bot, waarschijnlijk de resten van een brandstapel of een zgn. *bustumgraf* (De Clercq, 2001).

In het kader van de verdere verkaveling van dit gebied door Veneco werd door de dienst AML van de Vlaamse Gemeenschap de voorwaarde opgelegd dat het bouwperceel (1ste afd., sectie C, nr. 242y) gelegen in de omgeving van het vroegere onderzoek, mechanisch diende geprospecteerd te worden. De kraankosten voor deze sondering werden gedragen door de intercommunale Veneco. Het onderzoek had plaats op 27-28/09/2005. Op regelmatige afstand werden over het terrein lange zoeksleuven uitgegraven. De gesondeerde zone bevindt zich op droge tot matig droge lichte zandleemgronden.

Daarbij kwam enkel één archeologisch spoor aan het licht, dat slechts gedeeltelijk werd onderzocht. Deze langgerekte kuil (min. 3,46 m lang, 0,9 tot 1,5 m breed en 0,5 m diep) had een noord-zuid-oriëntatie (fig. 1). De oostzijde was recht afgelijnd, maar de westelijke kant vertoonde een instulping. In bovenaanzicht was een iets donkergekleurde vlek, waarin houtskool en scherven waren vermengd, waar te nemen. In doorsnede bleek deze lens de enige laag te zijn die rijk was aan archaeologica. De andere lagen bestonden uit een opeenvolging pakketten zandig materiaal, variërend van een bruingrijze tot grijze en grijswitte kleur, waarin sporadisch een brokje houtskool of een minuscuul scherfje werd waargenomen. Uit de lens werden 79 scherven, een fragment ijzerzandsteen en een stukje metaalslak gerecupereerd. Overwegend betrof het wandscherven, maar ook 9 randen, toe te schrijven aan 5 individuen. De randscherven hadden een naar buiten staande rand (fig. 2, 1-3). De wanden waren overwegend ruw tot goed geëffend; 5 ervan hadden een besmeten oppervlak. 29 fragmenten waren afkomstig van zoutcontainers, waarbij op basis van de randen 2 individuen konden geïdentificeerd worden (fig. 2, 4-5). Eén van de randscherven (fig. 2, 4) is verwant met de vormen van zoutcontainers gedefinieerd in Oss-Ussen. Deze worden in de late IJzertijd gedateerd vanaf 500/400 v. Chr. (Van Den Broeke 1986: 96, fig. 5,10 & 13; fig. 6, 5). Op basis van het weinige vondstenmateriaal kan een datering in de late IJzertijd voorgesteld worden.

¹ Vakgroep Archeologie en Oude Geschiedenis van Europa, Pre- en Protohistorie, Universiteit Gent, Blandijnberg 2, 9000 Gent.

² Vakgroep Archeologie en Oude Geschiedenis van Europa, Provinciaal-Romeinse Archeologie, Universiteit Gent, Blandijnberg 2, 9000 Gent.

³ Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Monumenten, Landschappen en Archeologie, Phoenix-gebouw, 8ste verdieping, Koning Albert II-laan, 19, bus 3, 1210 Brussel.

De archeologische sporen op de site 't Lammeken zijn eerder schaars, een kuil uit de late IJzertijd en een paar Gallo-Romeinse crematiegraven. Ongeveer 200 à 400 m ten noordoosten van deze zone zijn van 1903 tot 1905 op de plaats 'Mellehoek' bij de aanleg van 2 waterreservoirs voor de spoorwegen restanten van een zogezegd 'paaldorp' aan het licht gekomen. De vondsten omvatten zowel neolithisch, protohistorisch, Gallo-Romeins als middeleeuws materiaal (Raeymaekers 1907 : 414-416). In het ingezamelde aardewerk werden een randscherf van een pot, verwant aan het type Harpstedt, en twee tonvormige napjes geïdentificeerd die uit de aanleg van deze bekkens afkomstig waren. Tijdens deze werken werd waarschijnlijk een protohistorische site, mogelijk een urnengrafveld uit de late Bronstijd – vroege IJzertijd, aangesneden en vergraven (Desittere & Weissenborn, 1977: 67-7; De Laet & Bourgeois, 1986 : 156).

Bibliografie

DE CLERCQ W., 2001. Melle. Verkaveling “'t Lammeken”: Romeinse graven ontdekt, *Monumentenzorg en Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen 2000* : 212-214.

DE LAET S.J. & BOURGEOIS J., 1986. Les trouvailles préhistoriques dans la région gantoise, in : DE LAET S.J., THOEN H. & BOURGEOIS J., *Les fouilles du séminaire d'archéologie de la Rijksuniversiteit te Gent à Destelbergen-Eenbeekeinde (1960-1984) et l'histoire la plus ancienne de la région de Gent (Gand)*, Brugge : 144-156 (= Dissertationes Archaeologicae Gandenses, XXIII).

DESITTERE M. & WEISSENBORN A.M., 1977. *Voorwerpen uit de Metaaltijden*, Gent.

RAEYMAEKERS Dr., 1907. Quelques stations tardenoisiennes et néolithiques découvertes aux environs de Gand, in : BERGMANS P. (réd.), *Fédération archéologique et historique de Belgique. Annales du XXe congrès (Gand 1907)*, Gand : 411-426.

VAN DEN BROEKE P.W., 1986. Zeezout: een schakel tussen West- en Zuid-Nederland in de IJzertijd en de Romeinse tijd, in : VAN TRIERUM M.C. & HENKES H.E. (red.), *A contribution to prehistoric and medieval archaeology*, Rotterdam : 91-114 (= Rotterdam Papers V).